HAC, UMRE
VE
MESCİD-İ NEBEVÎ'Yİ
ZİYÂRET REHBERİ

Yazan
Hacıları İslâmî Bilgilendirme
ve Aydınlatma Komitesi

Onaylayan
İlmî Araştırmalar
ve Dâimî Fetvâ Komisyonu
ile
Muhammed b. Sâlih el-Useymîn

Çeviren
Muhammed Şahin

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ÖNSÖZ

Hamd, Allah'adır. Salât ve selâm da kendisinden sonra peygamber gelmeyecek olan Peygamberimiz Abdullah oğlu Muhammed'e, âline ve ashâbına olsun.

"Hacıları İslâmî Bilgilendirme ve Aydınlatma Komitesi", Allah Teâlâ'nın emrinden yola çıkarak, önce kendimize, sonra da sizlere bazı tavsiyelerde bulunarak kısaca hac ve umre ile ilgili hükümleri içeren bu rehberi, Allah Teâlâ'nın mukaddes evini hac etmeye gelenlere takdim etmekten mutluluk duyar.

Allah Teâlâ dünya ve âhirette kurtuluşa eren kullarını nitelendirirken:

﴿وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ﴾ [سورة العصر من الآية :٣]

"(Mü'minler) **birbirlerine hakka sımsıkı sarılmayı ve** (bu uğurda) **birbirlerine sabırlı olmayı tavsiye ederler."** [1]

---

[1] Asr Sûresi: 3

﴿وَتَعَاوَنُوا۟ عَلَى ٱلْبِرِّ وَٱلتَّقْوَىٰ ۖ وَلَا تَعَاوَنُوا۟ عَلَى ٱلْإِثْمِ وَٱلْعُدْوَٰنِ ۚ﴾

[سورة المائدة من الآية :٢]

“İyilik ve takvâda birbirinizle yardımlaşın. Günah ve düşmanlıkta birbirinizle yardımlaşmayın.”[1]

Buyurduğu gibi, Allah Teâlâ'nın emirlerine uyarak önce kendimize sonra sizlere bazı tavsiyelerde bulunmakla söze başlamak istiyoruz:

Muhterem Hacı Kardeş!

Senden isteğimiz, hac ibâdetini bilerek yapabilmen için hac ibâdetine başlamadan önce bu kitapçığı okumalısın.Birçok konuda seni soru sormaktan kurtaracak konuları inşaallah bu kitapçıkta bulacaksın.Allah Teâlâ'dan herkes için, kabul olunmuş bir hac, karşılığında ecir kazanılmış bir çalışma ve sâlih amel dileriz.

Allah’ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

[1] Mâide Sûresi: 2

BAZI ÖNEMLİ TAVSİYELER:

Muhterem Hacılar!

Beytullah'ı haccetmeyi size nasip buyurduğu için Allah Teâlâ'ya hamd eder, sâlih amellerimizi kabul etmesini, hepimize kat kat sevaplar vermesini Allah Teâlâ'dan dileriz.

Allah Teâlâ'nın hepimizin haccını kabul, çalışmasını mükâfatlandırmasını temennî ederek sizlere şunları tavsiye ederiz:

1. İyi biliniz ki siz, temeli tevhîd, ihlâs, Allah Teâlâ'nın çağrısına uymak, O'na itaat etmek ve O'nun mükâfatını ümit ederek elçisi Muhammed-*sallallahu aleyhi ve sellem*-'e itaat olan kutsal bir yolculuktasınız.(Biliniz ki) kabul olunan haccın karşılığı cennettir.

2. Şeytanın aranıza girmesine fırsat vermeyiniz. Çünkü o, aranıza girerek sizi birbirinize düşürmek için fırsat kollayan bir düşmandır.Allah için birbirinizi seviniz.Faydasız tartışmalardan ve Allah Teâlâ'ya isyandan uzak durunuz. Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem*-'in şu emrini unutmayınız:

((لاَ يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتىَّ يُحِبَّ لِأَخيِهِ ماَ يُحِبُّ لِنَفْسِهِ))

[رواه البخاري ومسلم]

"Biriniz kendisi için sevdiğini, müslüman kardeşi için de sevmedikçe (tam olarak) **îmân etmiş sayılmazsınız."[1]**

3. Allah Teâlâ'nın:

﴿ فَسْـَٔلُوٓاْ أَهْلَ ٱلذِّكْرِ إِن كُنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴾

[سورة الأنبياء من الآية :٧]

"Bilmiyorsanız, ilim ehline (âlimlere) **sorun."[2]**

Emri ve Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-*'in:

((مَنْ يُرِدِ اللّٰهُ بِهِ خَيْراً يُفَقِّهْهُ فِي الدِّينِ)) [رواه البخاري ومسلم]

"Allah, kime iyilik dilerse, onu dînde bilgili kılar." [3]

Hadîsi gereği, dîninizde karmaşık ve zor gelen meseleleri bilerek yapabilmeniz için bilenlere sorunuz.

---

[1] Buhârî ve Müslim
[2] Enbiyâ Sûresi:7
[3] Buhârî ve Müslim

4. Biliniz ki Allah Teâlâ, birtakım görevleri bize farz, birtakım görevleri de sünnet kılmıştır.Allah Teâlâ, farzları yerine getirmeyen kimseden sünnetleri asla kabul etmez. Nitekim bazı hacılar bu gerçeği unutarak Hacer-i Esved'i öpmek, tavafta remel yapmak, Makam-ı İbrahim'in arkasında tavaf namazı kılmak veya zemzem suyundan içmek için izdiham çıkararak mü'minlere eziyet ederler. Halbuki bunları yapmak, sünnettir. Mü'minlere eziyet etmek ise, haramdır.

O halde, nasıl olur da bir sünneti yerine getirmek için haram işleriz ?

Birbirinize eziyet etmekten uzak durunuz ki Allah Teâlâ da sizlere sevap yazsın ve mükâfatınızı artırsın.

Size konuyu biraz daha izah edelim:

A. Hangi sebeple olursa olsun, Mescid-i Haram'da veya başka bir yerde imkânı varken, bir kadının yanında veya arkasında namaz kılmak, müslüman bir erkeğe yakışmaz.Kadınların ise, erkeklerin arkasında namaz kılmaları gerekir.

B. Mescid-i Haram'ın yaya geçişleri ile girişlerinde namaz kılarak yayalarıı rahatsız etmek ve geçenlere eziyet vermek doğru değildir.

C-Hizâsına geldiğinde Rükn-ü Yemânî'ye sağ elle dokunup **"Bismillâhi Vallâhu Ekber"** demek sünnettir. Fakat onu öpmek meşrû değildir.Tavaf eden Rükn-ü Yemânî'ye sağ elini dokunamazsa, tavafına devam eder, eliyle işâret etmez ve hizâsına geldiğinde tekbir getirmez.Çünkü elle işâret ederek tekbir getirme konusunda Peygamber *-sallallahu aleyhi ve sellem-*'den birşey sâbit olmamıştır.Rükn-ü Yemânî ile Hacer-i Esved arasında şöyle duâ etmesi müstehaptır:

﴿ رَبَّنَآ ءَاتِنَا فِى ٱلدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِى ٱلْءَاخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ ٱلنَّارِ ﴾ [سورة البقرة من الآية :٢٠١]

"Rabbenâ Âtinâ fid-dünya haseneten ve fil-âhirati haseneten ve kınâ azâben-nâr."

"Rabbimiz! Bize, dünyada (âfiyet, helâl rızık, faydalı ilim ve sâlih amel gibi) **güzellik ver. Âhirette de güzellik** (cenneti) **ver ve bizi cehennem azabından koru."** [1]

---

[1] Bakara Sûresi: 201

Son olarak Allah Teâlâ'nın:

﴿ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴾

[سورة آل عمران الآية :١٣٢]

"(Ey mü'minler! Emirlerini yerine getirip yasakladıklarından kaçınarak) **Allah'a ve Rasûlüne itaat edin.Umulur ki merhamet olunursunuz."[1]**

Emri gereği, herkese Kur'an ve sünnete sarılmalarını tavsiye ederiz.

---

[1] Âl-i İmrân Sûresi:132

İNSANI İSLÂM'DAN ÇIKARAN HALLER:

Müslüman Kardeş!

İnsanı İslâm'dan çıkaran bazı haller vardır ki bunları bilmen gerekir.En çok vukû bulanı, sakınman gereken şu on tanesidir:

Birincisi:

İbâdette bir şeyi Allah'a ortak koşmak.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

﴿إِنَّهُۥ مَن يُشۡرِكۡ إِنَّهُۥ فَقَدۡ حَرَّمَ ٱللَّهُ عَلَيۡهِ ٱلۡجَنَّةَ وَمَأۡوَىٰهُ ٱلنَّارُۖ وَمَا لِلظَّٰلِمِينَ مِنۡ أَنصَارٖ﴾ [سورة المائدة من الآية :٧٢]

"Şüphesiz ki her kim, Allah'a (başkasını) **ortak koşarsa, Allah ona cenneti haram kılmıştır. Onun** (devamlı) **kalacağı yer, cehennemdir. Zâlimlerin** (onları cehennem azabından kurtaracak) **yardımcıları da yoktur."**[1]

---

[1] Mâide Sûresi: 72

Ölülere yalvarak onlardan medet ummak, onlara adak adamak veya kurban kesmek de bundandır.

İkincisi:

Kendisi ile Allah Teâlâ arasına aracılar koyan, onlara yalvarıp yakaran, onlardan şefaat dileyen veya onlara tevekkül eden kimse, icmâ ile kâfir olur.

Üçüncüsü:

Her kim, müşrikleri kâfir saymaz veya onların kâfir olduklarından şüphe eder ya da onların izledikleri yolun da doğru olduğunu söylerse, kâfir olur.

Dördüncüsü:

Tâğutların hükmünü, Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem*-'in hükmüne tercih edenler gibi, Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem*-'den başkasının yolunun O'nun yolundan daha iyi olduğuna veya başkasının hükmünün O'nun hükmünden daha iyi olduğuna inanan kimse, kâfir olur.

Şu saydıklarımız da bu türdendir:

A.İnsanların çıkardıkları kanun ve nizamların İslâm şeriatından daha üstün olduğuna,

B. İslâm nizamının bu çağa uygun olmadığına,

C. İslâm'ın, müslümanların geri kalmasına sebep olduğuna,

Ç. İslâm'ın, kişinin kendisiyle Rabbi arasındaki ilişkiye has olup, hayatın diğer bölümlerini kapsamayacağına inanan kimse kâfir olur.

D. Allah Teâlâ'nın hükmünü uygulayıp hırsızın elini kesmek, zinâ eden evli erkek veya kadını taşlayarak öldürmek gibi had cezâlarını uygulamanın bu çağa uygun olmadığını söylemek,

E. Şer'î muâmelelerle cezâî meselelerde veya başka konularda, Allah Teâlâ'nın indirdiği hükümlerden başka hükümleri uygulamanın câiz olduğuna inanmak.

Başka hükümlerin şeriat hükmünden daha üstün olduğuna inanmasa bile uygulayan kimse de kâfirdir. Çünkü böylelikle Allah Teâlâ'nın haram kıldığını helâl kılmış olur.Zinâ, içki, fâiz ve Allah Teâlâ'nın şeriatından başka

hükümlerle hükmetmek gibi dinen haram olduğu bilinen hükümleri helâl sayan kimse de müslümanların oybirliğiyle kâfir olur.

Beşincisi:

Allah Teâlâ'nın:

﴿ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أَنزَلَ اللَّهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ ﴾

[سورة محمد الآية :٩]

“Onlar, Allah’ın indirdiğinden (Kur’an’dan) **hoşlanmayıp onu yalanladılar.Bunun için Allah, onların amellerini boşa çıkardı.”**[1]

Emri gereği, Rasûlullah*-sallallahu aleyhi ve sellem-*’in getirmiş olduğu şeylerden birisini çirkin görüp sevmeyen kimse, o fiili yapmış olsa bile kâfir olur.

Altıncısı:

Allah ile, kitabı ile, Rasûlü*-sallallahu aleyhi ve sellem-* ile veya Allah Teâlz'nın dîninden herhangi bir şeyle alay eden, Allah Teâlâ'nın şu emri uyarınca kâfir olur:

---

[1] Muhammed Sûresi: 9

﴿وَلَئِن سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ ۚ قُلْ
أَبِاللَّهِ وَآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ ﴿٦٥﴾ لَا تَعْتَذِرُوا
قَدْ كَفَرْتُم بَعْدَ إِيمَانِكُمْ ۚ إِن نَّعْفُ عَن طَائِفَةٍ مِّنكُمْ نُعَذِّبْ
طَائِفَةً بِأَنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ﴾ [سورة التوبة :٦٥- ٦٦]

"(Ey Muhammed!) **Eğer onlara** (sen ve ashâbınla) **niçin alay ettiklerini sorarsan, 'bizler sadece lafa dalmış, şakalaşıyorduk' derler.**(Ey Muhammed! Onlara) **de ki: Siz, Allah ile O'nun âyetleri ile ve O'nun elçisi ile mi alay ediyordunuz?** (Boşuna) **özür dilemeyin.Çünkü siz, îmân ettikten sonra** (tekrar) **kâfir oldunuz.Sizden** (tevbe eden) **bir grubu bağışlasak bile, başka bir gruba da suçlu olduklarından dolayı azap edeceğiz."**[1]

Yedincisi:

Büyü yapmaktır. Kocasını seven kadını, büyü yoluyla kocasından nefret ettirerek arasını açmak veya birtakım şeytânî yollarla insana sevmediği ve istemediği bir şeyi sever ve ister hale getirmek de büyü çeşitlerindendir. Her

---

[1] Tevbe Sûresi: 65-66

kim, bunu yapar veya yapılmasına râzı olursa, Allah Teâlâ'nın şu emri uyarınca kâfir olur:

﴿وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّىٰ يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ﴾

[سورة البقرة من الآية :١٠٢]

"O iki melek, (insanlara) **nasihat ederek sihri öğrenmemeyi îkâz eder ve 'Sihri öğrenerek şeytanlara itaat edip kâfir olma' demedikçe, hiç kimseye sihir ilmini öğretmiyorlardı."**[1]

Sekizincisi:

Allah Teâlâ'nın:

﴿وَمَن يَتَوَلَّهُم مِّنكُمْ فَإِنَّهُۥ مِنْهُمْ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلظَّٰلِمِينَ﴾

[سورة المائدة من الآية :٥١]

"Sizden kim, onları (yahûdî ve hıristiyanları) **dost edinirse, o da onlardandır.Şüphesiz ki Allah,** (kâfirleri dost edinen) **zâlimleri asla doğru yola iletmez."**[2]

---

[1] Bakara Sûresi:102
[2] Mâide Sûresi:51

Emri uyarınca, müslümanlara karşı müşrik ve kâfirleri destekleyerek onlara arka çıkmak ve yardım etmek.

Dokuzuncusu:

Bazı insanların Muhammed-*sallallahu aleyhi ve sellem*-'in şeriatının dışına çıkabileceklerine (O'nun dîninden başka bir dîne tâbi olabileceklerine) inanan kimse, Allah Teâlâ'nın şu sözü uyarınca kâfir olur:

﴿وَمَن يَبْتَغِ غَيْرَ ٱلْإِسْلَٰمِ دِينًا فَلَن يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِى ٱلْءَاخِرَةِ مِنَ ٱلْخَٰسِرِينَ﴾ [سورة آل عمران الآية :٨٥]

"Kim, İslâm'dan başka bir dîn ararsa, o dîn ondan asla kabul olunmayacaktır.Ve o, âhirette hüsrana uğrayanlardan olacaktır." [1]

Onuncusu:

Allah Teâlâ'nın:

---

[1] Âl-i İmrân Sûresi: 85

﴿ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن ذُكِّرَ بِـَٔايَـٰتِ رَبِّهِۦ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَآ ۚ إِنَّا مِنَ ٱلْمُجْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ ﴾ [سورة السجدة الآية :٢٢]

"Kendisine Rabbinin âyetleri hatırlatıldığı halde, onlardan yüz çeviren kimseden daha zâlim kim olabilir? Şüphesiz ki biz, (âyetlerimizden yüz çevirerek onlardan faydalanmayan) **günahkârlardan intikam alacağız."**[1]

﴿ وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ عَمَّآ أُنذِرُوا۟ مُعْرِضُونَ ﴾ [سورة الأحقاف من الآية:٣]

"İnkâr edenler,Kur'anın kendilerini uyardığı şeylerden yüz çevirir (ve ondan ibret alıp düşünmez)**ler."**[2]

Emirleri uyarınca, Allah Teâlâ'nın dîninden yüz çevirmek, İslâm'ın doğru olarak bilinen hükümlerini öğrenmeyip yapmamaktır.Dînden çıkaran bu şeyleri, şaka veya ciddî olarak ya da korktuğu için yapan arasında bir fark yoktur. Fakat zorlandığı için yapan bunun dışındadır.Allah Teâlâ'nın gazâbını ve acıklı azabını gerektiren şeylerden O'na sığınırız.

---

[1] Secde Sûresi: 22
[2] Ahkâf Sûresi: 3

HAC VE UMRE NASIL YAPILIR?

Mescid-i Nebevî Nasıl Ziyâret Edilir?

Kıymetli Müslüman Kardeş!

Hac ibâdeti üç kısma ayrılır. Bunlar:

Temettu, kıran ve ifrad haccıdır.

1. Temettu Haccı:

Hacının, hac aylarının ilki olan Şevvâl'in başından, Zilhicce'nin 10. günü fecrin doğuşuna kadar olan süre içerisinde mikat yerinden ihrama girmesi, umreyi bitirdikten sonra ihramdan çıkarak aynı yıl içerisinde Terviye günü denilen Zilhicce'nin 8. günü Mekke veya Mekke yakınında bir yerden hac için tekrar ihrama girip hac yapmasıdır.

2. Kıran Haccı:

Hacının, hac aylarında umreyle haccı birleştirerek ikisini birlikte yapmasıdır.Bu takdirde hacı, bayramın 1. gününe kadar ihramdan çıkamaz.Veya hacı, hac aylarında umreye niyet ederek ihrama girer, henüz tavafa

başlamadan önce, umre niyetine haccı da eklerse, bu takdirde kıran haccına niyetlenmiş olur.

3. İfrâd Haccı:

Hacının, hac aylarında mikat yerinden, evi mikat sınırları içerisinde ise bulunduğu yerden veya Mekke'de ikâmet ediyorsa, Mekke'den sadece hac için ihrama girmesidir.Beraberinde kurbanını getirmiş ise, bayramın 1. gününe kadar ihramda kalır.Şayet yanında kurbanını getir-memişse, haccını umreye çevirip temettu haccı yapabilir. Umrenin tavaf ve sa'yını yaptıktan sonra saçını kısaltarak tıraşını olur ve ihramdan çıkar.

Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-* Vedâ haccında, kendisiyle birlikte hacca niyetlenen, fakat kurbanlarını beraberinde getirmeyen ashâbına umrelerini yaptıktan sonra ihramdan çıkmalarını emretmişti.Yine, kıran haccına niyetlendiği halde beraberinde kurbanını getir-meyenin kıran haccını umreye çevirip temettu haccı yapabilir.

Beraberinde kurbanını getirmeyen için en fazîletli hac, **"Temmettu Haccı"**dır.Çünkü Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-* ashâbına böyle emir ve tavsiye etmiştir.

UMRE NASIL YAPILIR?

1. Mikat yerine varınca, yıkanıp temizlenmen ve vücûduna güzel koku sürünmen sünnettir.Fakat ihram elbisesine koku sürmezsin. Sonra izâr ve ridâ denilen ihram elbisesini giyersin.İhram elbisesinin beyaz olması fazîletlidir. Kadınlar ise zînetlerini göstermemek ve erkeklere benzememek veya kâfir kadınların elbiselerini giymemek şartıyla dilediği elbiseyi giyebilirler.Daha sonra umreye niyet ederek şöyle dersin:

((لَبَّيْكَ عُمْرَةً)) **(Lebbeyke umraten)**

“(Allahım!) Umre yapmaya niyet ettim.”

Ardından telbiye getir.Telbiye şöyledir:

((لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ لاَ شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ، إِنّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكَ، لاَ شَرِيكَ لَكَ))

"Lebbeykellâhumme lebbeyk.Lebbeyke lâ şerîke leke lebbeyk.İnnelhamde ven-ni’mete leke velmülk. Lâ şerîke lek. "

"Buyur Allah'ım buyur, emrine geldim.Buyur Allah'ım buyur, Senin hiçbir ortağın yoktur.Hamd, sanadır.Nimet de, mülk de senindir. Senin hiçbir ortağın yoktur."

Erkekler telbiyeyi açıktan, kadınlar ise sessizce getirirler.Ardından bol bol telbiye getirip zikir ve istiğfarda bulunursun.

2. Mekke'ye varınca, Kâbe'nin etrafında yedi defa dön.[1] Tavafa tekbir getirerek Hacer-i Esved'den başla ve Hacer-i Esved'de bitir.Tavaf esnâsında meşrû olan zikir ve duâlardan dilediğini okuyabilirsin.Yine tavafın her şavtında Rüknü Yemânî ile Hacer-i Esved arasında şöyle duâ etmen sünnettir:

﴿ رَبَّنَآ ءَاتِنَا فِى ٱلدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِى ٱلْءَاخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ ٱلنَّارِ ﴾ [سورة البقرة من الآية :٢٠١]

"Rabbenâ Âtinâ fid-dünya haseneten ve fil-âhirati haseneten ve kınâ azâben-nâr."

---

[1] Kâbenin etrafında bir defa dönmeye **"Şavt"**, yedi defa dönmeye de **"Tavaf"** denir.(Mütercim)

“Rabbimiz! Bize, dünyada (âfiyet, helâl rızık, faydalı ilim ve sâlih amel gibi) **güzellik ver. Âhirette de güzellik** (cenneti) **ver ve bizi cehennem azabından koru.”** [1]

Sonra mümkünse, Makam-ı İbrahim'in arkasında iki rekât tavaf namazını kılarsın.Namazı kıldığın yer, Makam-ı İbrahim'e uzak olmasında herhangi bir sakınca yoktur. Tavaf namazını Makam-ı İbrahim'in arkasında kılamazsan da Mescid-i Haram’ın herhangi bir yerinde kılabilirsin. Ayrıca tavaf esnâsında erkeğin ızdıbâ yapması sünnettir. Yine, erkeğin tavafın ilk üç şavtında remel[2] yapması sünnettir.

3. Safâ tepesine çıkıp şu âyeti oku:

﴿ إِنَّ ٱلصَّفَا وَٱلْمَرْوَةَ مِن شَعَآئِرِ ٱللَّهِ ۖ فَمَنْ حَجَّ ٱلْبَيْتَ أَوِ ٱعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَن يَطَّوَّفَ بِهِمَا ۚ وَمَن تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ ٱللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ ﴾ [سورة البقرة الآية :١٥٨]

---

[1] Bakara Sûresi: 201

[2] **Remel**: Adımları sıklaştırarak hızlı bir şekilde yürümek demektir. (Mütercim)

“Şüphesiz ki Safâ ve Merve, Allah’ın görünen nişânelerindendir.Her kim, Kâbe’yi hac veya umre kastıyla ziyâret ederse, ikisi arasında sa’y etmesinde bir günah yoktur.Her kim, samimî olarak Allah için gönüllü bir şey yaparsa, hiç şüphesiz ki Allah, (aza çoklukla karşılık vererek) **onu kabul eder,** (kullarının amellerini zerre miktarı da olsa) **bilir** (ve onu zâyi etmez)**.”[1]**

Ardından Kâbe’ye dönerek, duâ için kaldırdığın gibi ellerini kaldır. Allah Teâlâ'ya üç defa hamdederek tekbir getir ve duâ et. Duâları üçer defa tekrarlaman sünnettir. Ardından üç defa şöyle de:

((لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللّٰهَ وَحْدَهُ لاَشَرِيكَ لَهُ،لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ ، وَهُوَ عَلَىَ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ))

“Lâ ilâhe illallahu vahdehû lâ şerîke leh.Lehul-mulku velehul-hamdu ve huve alâ kulli şey’in kadîr.”

((لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللّٰهُ وَحْدَهُ، أَنْجَزَ وَعْدَهُ ،وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ))

---

[1] Bakara Sûresi: 158

“Lâ ilâhe illalahu vahdeh.Enceze va’deh.Ve nasara abdeh.Ve hezemel-ahzâbe vahdeh.”

Bu duâların birkaç tanesiyle yetinirsen de bir sakıncası yoktur.

* Daha sonra Safâ’dan inerek yedi umre sa’yına başlarsın.İki yeşil direk arasında hızlanırsın.İki yeşil direğin öncesi ve sonrasında normal bir şekilde yürürsün.Ardından Merve tepesine çıkarak Allah Teâlâ'ya hamd et. Safâ’da yaptıklarını burada da yaparsın.

* Tavaf ve sa’y için gerekli özel bir duâ yoktur.Aksine tavaf ve sa’y eden kimse, kolayına gelen duâyı okuyabilir, zikir edebilir ya da Kur’an okuyabilir.Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-*’den sâbit olan duâ ve zikirleri yapmaya gayret etmesi gerekir.

4. Sa’yını tamamlayınca, saçını kökünden kazıtmak veya kısaltmak sûretiyle tıraş olursun.Böylelikle umren tamamlanmış olur ki bundan sonra ihram sebebiyle haram olan herşey artık sana helâl olur.Temettu haccı yapıyorsan senin için bayramın 1. günü saçını kökünden kazıtman için, umreni bitirdikten sonra fazîletli olan, saçını kısaltmandır.

Temettu veya kıran haccı yapıyorsan bayramın 1. günü bir koyun veya keçi ya da deve veya sığırın yedide birine ortak olmak sûretiyle kurban kesmen gerekir.Kurban kesemiyorsan 3 günü hacda, 7 günü de ehline döndükten sonra toplam 10 gün oruç tutman gerekir.

Hacda tutacağın 3 günlük orucu Arefe gününden önce tutman daha fazîletlidir.Bu 3 günlük orucu, bayramın 2. , 3. ve 4. günlerinde tutmanda bir sakınca yoktur.

HAC NASIL YAPILIR?

1. İfrad veya kıran haccı yapacaksan, geldiğin yöndeki mîkat yerinden ihrama girersin.

Mîkat sınırları içerisinde oturuyorsan, bulunduğun yerden ihrama girersin.

Temettu haccına niyetlenmişsen, umre yapmak için geldiğin yöndeki mîkat yerinden ihrama girersin.Zilhicce'nin 8. günü olan Terviye günü bulunduğun yerden, mümkünse boy abdesti alıp güzel koku süründükten sonra hac için ihrama girerek şöyle dersin:

(Lebbeyke haccen) ((لَبَّيْكَ حَجًّا))

"(Allahım!) Hac yapmaya niyet ettim."

Ardından telbiye getir.Telbiye şöyledir:

((لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ لاَ شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ، إِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكَ، لاَ شَرِيكَ لَكَ))

(Lebbeykellâhumme lebbeyk.Lebbeyke lâ şerîke leke lebbeyk.İnnelhamde ven-ni'mete leke velmülk.Lâ şerîke lek.)

"Buyur Allah'ım buyur, emrine geldim.Buyur Allah'ım buyur.Senin hiçbir ortağın yoktur.Her türlü hamd, sanadır. Nimet de, mülk de senindir.Senin hiçbir ortağın yoktur."

2. Daha sonra Mina'ya giderek orada öğle, ikindi, akşam, yatsı ve sabah namazlarını, dört rekâtlı olanları ikişer olmak üzere ve birleştirmeden vakitlerinde kılarsın.

3. Zilhicce'nin 9. günü güneş doğduktan sonra sükûnet ve vakar içerisinde Mina'dan Arafat'a hareket edersin.Müslüman kardeşlerine eziyet etmekten sakınman gerekir.Arafat'a varınca, öğle ile ikindi namazını orada bir ezân ve her biri için ayrı ayrı kamet getirerek öğle vaktinde birleştirerek kılarsın.Bu arada Arafat sınırları içerisinde bulunmaya çok dikkat etmelisin.Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem*-'in sünnetine uyarak kıbleye yönelip ellerini kaldırır ve bol bol zikir ve duâ etmeye çalışırsın.Arafat'ın tamamı vakfe yeridir.Güneş batıncaya kadar Arafat sınırları içerisinde kalman gerekir.

4.Güneş batınca, telbiye getirerek sükûnet ve vakar içerisinde Müzdelife'ye hareket edersin. Müslüman kardeşlerine eziyet etmekten sakınman gerekir.Müzdelife'ye

varınca, akşam ve yatsı namazını bir ezân ve her biri için ayrı ayrı kâmet getirerek akşamı üç, yatsıyı da iki rekât olarak kılarsın.Sabah namazını kılana kadar Müzdelife'de kalırsın.Ortalık iyice ağarınca sabah namazını orada kılarsın.Ardından Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem*-'i örnek alıp kıbleye yönelerek ellerini kaldırır, bolca zikir ve duâ edersin.

5. Henüz güneş doğmadan telbiye getirerek Mina'ya yürürsün.Hacı, kadınlar ve âcizler gibi özür sahibi birisi ise, gece yarısından sonra Mina'ya yürümesinde bir sakınca yoktur.Bayramın birinci günü Akabe cemresine atmak için yanına Müzdelifeden (fiske taşı büyüklüğünde) 7 tane taş alırsın.Diğer taşları Mina'dan toplayabilirsin.Aynı şekilde, bayramın 1. günü Akabe cemresine atacağın 7 taşı Mina'dan almanda da bir sakınca yoktur.

6. Mina'ya vardığında sırasıyla şu üç şeyi yaparsın:

a) Mekke'ye daha yakın olan Akabe cemresine birbiri ardınca ve tekbir getirerek 7 tane taş atarsın.

b) Kurban kesmen gerekiyorsa, kurbanını kesersin. Etinden yersin ve fakirlere de yedirirsin.

c) (Kurbanını kestikten sonra) saçlarını kökünden kazıtır ya da kısaltırsın. Saçları kökünden kazıtmak daha fazîletlidir.Kadınlar ise, saçlarının ucundan (örgülü ise her örgüden) bir parmak boğumu kadar kısaltırlar

Bu sayılanları sırayla yapmak daha fazîletlidir. Fakat bu sayılanlardan birisini öne, diğerini geriye almakta bir sakınca yoktur.

Akabe cemresine taşları atıp saçını kökünden kazıttıktan veya kısalttıktan sonra ilk helâlliğe girmiş olursun ki artık elbiseni giyebilirsin.Eşinle birleşme dışındaki ihramın yasakları ortadan kalkar.

7. Daha sonra Mekke'ye giderek **"ziyâret tavafı"** olarak da bilinen **"farz tavafı"** yaparsın.Temettu haccı yapıyorsan, farz tavaftan sonra Safâ ile Merve arasında sa'y edersin.Kıran veya ifrad haccı yapmış, Kudûm tavafından sonra da sa'y etmişsen, tekrar sa'y etmen gerekmez. Bundan sonra ihramın yasakları ortadan kalkar ve artık eşinle birleşmen de sana helâl olur.

Farz tavaf ile bu tavafın sa'yını cemreleri taşlama günleri olan teşrik günlerinden sonraya ertelemek de câizdir.

8. Farz tavaf ile bu tavafın sa'yını 1. gün tamamladıktan sonra tekrar Mina'ya döner ve bayramın 2. , 3. ve 4. günlerinin gecelerini orada geçirirsin.Bayramın 3. günü Mina'dan ayrılırsan da bir sakıncası yoktur.

9. Mina'da kaldığın 2 veya 3 gün süresince taşları zevâlden sonra atarsın.Taşlamaya ilk olarak Mekke'ye en uzak olan küçük cemreden başlarsın.Sonra orta cemreye, son olarak da Akabe cemresine arka arkaya ve tekbir getirerek yedi taş atarsın.Küçük ve orta cemreye taşları attıktan sonra kıbleye yönelerek ellerini kaldırır ve dilediğin şekilde Allah Teâlâ'ya duâ edersin.FakatAkabe cemresini taşladıktan sonra duâ için beklemezsin.

Mina'da sadece 2 gün kalacaksan, Teşrik günlerinin 2.günü güneş batmadan önce Mina'dan ayrılman gerekir. Güneş battıktan sonra Mina'dan ayrılamazsan cemreleri taşlamak için 3. gün de orada kalman gerekir.Ancak 3. gün de Mina'da kalman daha fazîletlidir.

Hasta ve âciz kimseler, cemreleri taşlamak için yerlerine başkalarını vekil tayin edebilirler.Vekil olan kimse, taşları kendisi adına attıktan sonra vekili olduğu kimse için de aynı yerden atar.

10. Hac işlerini bitirdikten sonra, ülkene dönmek istediğin zaman Kâbe'ye giderek Vedâ tavafını yaparsın. Vedâ tavafından ancak âdet ve loğusa halindeki kadınlar muaftırlar.

İHRAMLININ YAPMASI GEREKEN ŞEYLER:

Hac veya umre için ihrama giren kimsenin yapması gereken şeyler:

1. Namazları vaktinde cemaatle kılmak gibi, Allah Teâlâ'nın kendisine farz kıldığı ibâdetleri yerine getirmesi gerekir.

2. Allah Teâlâ'nın yasakladığı çirkin söz, günah ve faydasız tartışmalardan kaçınması gerekir.

3. Söz ve fiille müslümanlara eziyet etmekten uzak durması gerekir.

4. İhramın yasaklarından kaçınması gerekir.

İHRAMIN YASAKLARI:

1. Kılından veya tırnaklarından bir şey alamaz.Ancak istemeden bir kıl veya tırnak düşerse, bir sakıncası yoktur.

2. Bedenine, elbisesine, yiyeceğine ya da içeceğine güzel koku süremez.İhramdan önce sürdüğü güzel kokunun eseri kalsa da bir sakıncası yoktur.

3. İhramlıyken av avlayamaz, avlanması için onları süremez ve avlayana da yardım edemez.

4. Kadınla nişanlanamaz, kendisi için nikah kıydıramaz ve başkası için nikah da kıyamaz.İhramlıyken eşiyle cinsel ilişkide bulunamaz ve eşine şehvetle yaklaşamaz. Bu yasaklar, hem erkekler, hem de kadınlar için geçerlidir.

Erkeklere has olan ihramın yasakları:

1. Başını, (takke gibi) başa temas eden bir şeyle örtemez.Ancak şemsiyeyle gölgelenmesi veya arabanın içerisinde bulunmasında ya da eşyasını başının üzerinde taşımasında bir sakınca yoktur.

2. Gömlek veya gömlek gibi vücûdunun tamamını veya bir kısmını örten bir elbise ile örtemez,bornoz giyemez. Başına sarık saramaz, şalvar ve ayakkabı giyemez.Ancak izâr bulamayanın şalvar, terlik bulamayanın da ayakkabı giymesinde bir sakınca yoktur.

İhramlı kadının ellerine eldiven takması,yüzünü peçe ve benzeri bir şeyle örtmesi haramdır.Ancak kendisine mahrem olmayan yabancı erkeklerin, yanından geçmeleri

halinde, ihramlı olmadığı zamanlarda örttüğü gibi, yüzünü başörtüsü veya benzeri bir şeyle örtmesi gerekir.

İhramlı kimse, unutarak veya bilmeyerek dikişli bir elbise giyer, başını örter, güzel koku sürünür, vücûdundan bir kıl koparır veya tırnaklarını keserse, kendisine bir cezâ gerekmez.Hatırladığı veya (hükmünü) öğrendiği zaman ihrama aykırı olan şeyi derhal giderir.

Terlik giymek, yüzük, gözlük, kulaklık ve kol saati gibi eşyaları takmak veya para ve evrâkını korumak için kemer takmak câizdir.

İhram elbisesini değiştirmek, kirlenmiş olan ihramı yıkamak, başını yıkamak veya banyo yapmak câizdir. Banyo yaparken istemeden kıl düşerse, bir sakıncası yoktur. Yaralanmanın da ihrama bir zararı yoktur.

MESCİD-İ NEBEVÎ NASIL ZİYÂRET EDİLİR?

1. Herhangi bir vakitte Mescid-i Nebevî'yi ziyâret etmek ve orada namaz kılmak için, Medine'ye gitmen sünnettir. Zirâ Mescid-i Nebevî'de kılınan bir namaz -Mescid-i Haram hariç- diğer câmilerde kılınan bin namazdan daha hayırlıdır.

2. Mescid-i Nebevî'yi ziyâret etmek için ihrama girip telbiye getirmeye gerek olmadığı gibi, bu ziyâretle hac arasında hiçbir bağlantı da yoktur.

3. Diğer câmilere girilirken yapıldığı gibi, Mescid-i Nebevî'ye girerken, besmele çekip önce sağ ayağını içeriye atar ve Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-*'e salât ve selâmda bulunursun.Sonra Allah Teâlâ'dan, sana rahmetinin kapılarını açmasını dileyip şöyle duâ edersin:

((أَعُوذُ بِاللّٰهِ الْعَظِيمِ وَوَجْهِهِ الْكَرِيمِ وَسُلْطَانِهِ الْقَدِيمِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ، اَللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ))

“Eûzu billâhil-azîm ve vechihil-kerîm, ve sultânihil-kadîm, mineş-şeytânir-racîm. Allâhumme’ftah lî ebvâbe rahmetik.”

“Allah’ın rahmetinden kovulmuş şeytandan, Yüce Allah’a, O’nun kerîm vechine ve ezelî hükümrânlığına sığınırım.Allahım! Rahmetinin kapılarını bana aç.”

4. İçeriye girer girmez, hemen "**Mescidi Selâmlama**" **-Tehıyyetul-Mescid-** namazı kılarsın.Namazı Ravzâ-i Şerîfe’de kılabilirsen ne güzel.Kılamazsan da mescidin herhangi bir yerinde kılabilirsin.

5. Sonra Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-*’in kabrine gidip karşısında edeple durursun ve kısık sesle şöyle duâ edersin:

((اَلسَّلاَمُ عَلَيْكَ أَيُّهاَ النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ وَبَرَكاَتُهُ))

“Esselâmu aleyke eyyuhen-nebiyyu ve rahmetullâhi ve berakâtuh.”

“Allah’ın selâmı, rahmet ve bereketleri senin üzerine olsun ey Peygamber.”

O’na şöyle duâ edersen de iyi olur:

((اَللَّهُمَّ آتِهِ الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ وَابْعَثْهُ الْمَقَامَ الْمَحْمُودَ الَّذي وَعَدْتَهُ ، اَللَّهُمَّ اجْزِهِ عَنْ أُمَّتِهِ أَفْضَلَ الْجَزَاءِ))

“Allâhumme âtihil-vesîlete vel-fadîle.Veb’ashul-mekâmel-mahmûdel-lezî veatteh.Allâhummec’zihî an ummetihî efdalel-cezâ.”

“Allahım! Muhammed’e vesîleyle fazîleti ver, onu vadettiğin makamı mahmûda ulaştır.Allahım! Ümmetinden yana, O’nu en güzel bir şekilde mükâfatlandır.”

Ardından biraz sağa doğru giderek Hz. Ebubekir'in *-Allah ondan râzı olsun-* kabri önünde durup ona selâm verir ve Allah Teâlâ'nın ona mağfiret ve rahmet etmesini ve Allah Teâlâ'nın ondan râzı olmasını dilersin.

Sonra biraz daha sağa doğru giderek Hz. Ömer'in *-Allah ondan râzı olsun-* kabri önünde durup ona da selâm verir ve Allah Teâlâ'nın ona mağfiret ve rahmet etmesini ve Allah Teâlâ'nın ondan râzı olmasını dilersin.

6. Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem-*'in sünneti gereği ve ashâbını da bunu yapmaya teşvik ettiği için, abdestli olarak Kubâ mescidine giderek orayı ziyâret etmen ve orada namaz kılman sünnettir.

7. İçinde Hz.Osman'ın-*Allah ondan râzı olsun-* kabri bulunan Bakî kabristanını, içinde Hz. Hamza'nın-*Allah ondan râzı olsun-* da olduğu Uhud şehitlerini ziyâret ederek onlara selâm verip duâ etmen sünnettir.Zirâ Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem-* kabirlerini ziyâret eder ve onlara duâ ederdi.Ashâbına da kabirleri ziyâret ettiklerinde şöyle duâ etmelerini öğretmiştir:

((اَلسَّلاَمُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الدِّيَارِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُسْلِمِينَ، وَإِنَّا إِنْ شَاءَ اللّٰهُ بِكُمْ لاَحِقُونَ، نَسْأَلُ اللّٰهَ لَنَاوَلَكُمُ الْعَافِيَةَ))

"Esselâmu aleykum ehled-diyâri minel-mu'mi-nîne vel-muslimîn.Ve innâ inşâallahu bikum lâhıkûn. Nes'elullâhe lenâ ve lekumul-âfiyeh."

"Ey mü'minler ve müslümanlar yurdunun sâkinleri! Bizler de inşâallah size kavuşacağız (sizler gibi olacağız)**. Bize ve size Allah'tan âfiyet dileriz."**

Bu sayılanların dışında Medine'de ziyâret edilmesi dînimizce meşrû olan başka bir mescid veya yer yoktur. Başka yerleri ziyâret ederek kendine eziyet etme.Zirâ bu ziyâretlerden sevâp alamayacağın gibi, belki de günah kazanmana sebep olur.

BAZI HACILARIN YAPTIKLARI HATALAR:

1. İHRAMDA YAPILAN HATALAR :

Hacının geldiği yöndeki mîkatı geçip ihrama girmeden Cidde şehrine veya mîkat sınırları içerisinde başka bir yere gelip orada ihrama girmesidir.Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-* her hacının geldiği yöndeki mîkattan ihrama girmesini emrettiği için bu hareket O'nun emrine aykırıdır.

Mîkatı ihramsız geçen kimsenin, imkânı varsa, tekrar mîkat yerine dönerek oradan ihrama girmesi gerekir. Dönemezse Mekke'de bir kurban kesip hepsini fakirlere dağıtması gerekir. Hacının kara, hava veya deniz yolu ile gelmiş olması arasında hiçbir fark yoktur.

Eğer hacı, beş mîkatın[1] hiçbirine uğramadan geliyorsa, hizâsına geldiği ilk mîkattan ihrama girer.

---

[1] Hac veya umre için ihrama girilen mîkat yerleri şunlardır:

1.Zul-huleyfe (Abyâr Ali): Medine ve o yönden gelenlerin mîkatıdır.Yerleşim yerlerinin genişlemesi sebebiyle şu an Medine sınırları içerisindedir.Mekke'ye yaklaşık olarak 400 km. uzaklıktadır.

2.Karnul-menâzil (Seylul-kebîr): Necd bölgesiyle o yönden gelenlerin mîkatıdır.Mekke'ye yaklaşık olarak 70 km. uzaklıktadır.

3.Cuhfe: Suriye, Ürdün, Filistin,Mısır, Fas, Tunus, Cezâyir ve o yönden gelenlerin mîkatıdır.Cuhfe, Râbiğ denilen yere yakın olup sâhil kıyısında eski bir köydür.Şu an, Râbiğ denilen yerden ihrama girilmektedir.Mekke'ye yaklaşık olarak 220 km. uzaklıktadır.

2. TAVAFTA YAPILAN HATALAR

1. Tavafa, Hacer-i Esved'den önce başlamak. Halbuki tavafa, Hacer-i Esved'den veya Hacer-i Esved'in hizâsından başlamak gerekir.

2. Tavafı, Hicr-i Kâbe'nin içerisinden yapmak.Hicr-i Kâbe, Kâbe'ye dâhil olduğu için tavafı Kâbe'nin içinden yapmış olur ki bu şekilde Kâbe'nin tamamı değil de bir kısmı tavaf edilmiş olur. Bu sebeple Hicr-i Kâbe'nin içinden yaptığı tavafı geçersiz olur.

3. Tavafın her şavtında remel yapmak.Halbuki Remel, özellikle Kudûm tavafının ilk üç şavtında yapılır.

4. Hacer-i Esved'i öpmek için itişip kakışmak.Bazan da dövüşmek veya küfretmek.Müslümanlara eziyet olduğu için bu gibi şeyler asla câiz değildir.Çünkü bir müslümanın müslüman kardeşine küfretmesi veya ona vurması asla câiz değildir.

4.Yelemlem (Sa'diyye): Yemen ve o yönden gelenlerin mîkatıdır. Mekke'ye yaklaşık olarak 70 km. uzaklıktadır.

5.Zâtu Irk: Irak ve o yönden gelenlerin mîkatıdır.Mekke'ye yaklaşık olarak 70 km. uzaklıktadır.(Mütercim)

Hacer-i Esved'i öpmemek, tavafa bir zarar vermez. Çünkü Hacer-i Esved'i öpmese de tavafı geçerlidir.Hacer-i Esved'i öpemeyenin, hizâsına geldiğinde -uzak da olsa- eliyle işâret ederek tekbir getirmesi yeterlidir.

5. Bereket umarak Hacer-i Esved'e el sürmek. Bu hareket, dînde yeri olmayan bir bid'attır. Sünnet olan, Allah Teâlâ'ya ibâdet amacıyla Hacer-i Esved'e el sürüp onu öpmektir.

6. Kâbe'nin her köşesine veya bütün duvarlarına el sürerek bereket ummak. Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem-* Kâbe'nin Hacer-i Esved ile Rükn-ü Yemânî dışında hiçbir yerine el sürmemiştir.

7. Tavafın her şavtına has duâ okumak. Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-, Hacer-i Esved'e geldiğinde tekbir getirmiş ve her şavtın sonunda Hacer-i Esved ile Rükn-ü Yemânî arasında şu duâdan başka bir şey okumamıştır:

﴿ رَبَّنَآ ءَاتِنَا فِي ٱلدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي ٱلْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ ٱلنَّارِ ﴾ [سورة البقرة من الآية :٢٠١]

"Rabbenâ Âtinâ fid-dünya haseneten ve fil-âhirati haseneten ve kınâ azâben-nâr."

"Rabbimiz! Bize, dünyada (âfiyet, helâl rızık, faydalı ilim ve sâlih amel gibi) **güzellik ver. Âhirette de güzellik** (cenneti) **ver ve bizi cehennem azabından koru."**[1]

8. Bazı tavaf eden veya tavaf ettirenlerin seslerini yükselterek tavaf edenleri rahatsız etmeleri gürültüye sebep olmaktadır.

9. Makam-ı İbrahim'de tavaf namazı kılmak için izdihama sebep olmak. Bu hareket, tavaf edenlere eziyet olduğu için sünnete aykırıdır.Tavaf namazını Mescid-i Haram'ın herhangi bir yerinde kılmak yeterlidir.

[1] Bakara Sûresi: 201

3. SA'YDA YAPILAN HATALAR:

1. Bazı hacılar, Safa ve Merve'ye çıktıkları zaman namazda tekbir alır gibi tekbir alarak elleriyle Kâbe'ye işâret ederler.Sünnet olan, ellerini duâ için kaldırdığı gibi kaldırmasıdır.

2.Safa ile Merve arasındaki mesâfenin tamamını her şavtta koşmak.Sünnet olan, iki yeşil direk arasında koşmak, geriye kalan kısmında ise yürümektir.

4. ARAFAT'TA YAPILAN HATALAR:

1. Bazı hacılar, Arafat sınırlarının dışına çıkarak güneş batıncaya kadar orada beklerler.Sonra güneş batınca Arafat'ta durmamış olarak Müzdelife'ye hareket ederler. Bu hareket, onların haclarını geçersiz kılan büyük bir hatadır.Çünkü haccın büyük bir çoğunluğu,Arafat'ta durmakla olur. Hacıların, Arafat sınırlarının dışında değil de içinde durmaları gerekir.Buna çok dikkat edilmesi gerekir.Arafat sınırları içine girme imkânı bulamazlarsa, güneş batmadan önce Arafat sınırları içine girmeleri yeterlidir.Yine, bayram gecesi Arafat sınırları içine girmeleri de haclarının geçerli olması için yeterlidir.

2. Bazı hacıların güneş batmadan önce Arafat'tan ayrılmaları da câiz değildir.Çünkü Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-* güneş batıncaya kadar Arafat'ta durmuştur.

3. Arafat dağına tırmanarak tepesine ulaşmak için izdiham çıkarmak ki bundan pek çok zararlar doğmaktadır.Oysa Arafat'ın her tarafı vakfe yeridir.Oraya tırmanma veya tepesinde namaz kılmanın dînde bir yeri yoktur.

4. Bazı hacılar,Arafat dağına yönelerek duâ ederler. Halbuki sünnet olan, duâ ederken kıbleye yönelmektir.

5. Bazı hacılar, Arefe günü belirli yerlerden toprak ve çakıl taşlarını toplayıp kümeler yaparlar ki bunun da dînde yeri yoktur.

5. MÜZDELİFE'DE YAPILAN HATALAR:

1. Bazı hacılar, Müzdelife'ye iner inmez henüz akşam ve yatsı namazını kılmadan taş toplamaya başlamaları ve cemrelere atılacak taşların Müzdelife'den alınması gerektiğine inanmaları.

Cemrelere atılacak taşları Harem sınırları içerisinde istediği yerden alabilir.Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-*'den sâbit olduğuna göre o, Akabe cemresine atacağı taşları Müzdelife'den alınmasını emretmemiş, sabah olunca Müzdelife'den ayrılıp Mina sınırına girdikten sonra kendisine taş toplanmış, cemrelere atacağı diğer taşları ise Mina'dan almıştır.

Bazı hacılar, taşları su ile yıkarlar ki bunun dînde hiçbir yeri yoktur.

6. CEMRELERDE YAPILAN HATALAR:

1. Bazı hacılar, cemrelere taş atarlarken şeytanları taşladıklarını zannederek söverek ve öfkeyle taş atarlar. Cemrelere taş atmak, Allah Teâlâ'nın adını anmak için meşrû kılınmıştır.

2. Bazı hacılar, cemrelere büyük taş, terlik ve tahta gibi şeyler atarlar. Bu hareket, Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem*-'in yasakladığı dîndeki aşırılıktır ki, cemrelere atılan bu gibi şeyler geçerli değildir.

Meşrû olan; koyun veya keçi dışkısı büyüklüğündeki fiske taşı kadar taşları taşları atmaktır.

3. Bazı hacılar, taş atmak için cemrelerin yanında izdiham çıkarır veya başkaları ile kavga ederler.Oysa meşrû olan, gücünün yettiği kadarıyla kimseyi incitmeden taş atmaya çalışmaktır.

4. Bazı hacılar, taşların hepsini birden atarlar ki, âlimler böyle yapanın sadece bir taş atmış sayılacağını belirtmişlerdir.

Meşrû olan, her taşı tekbir getirerek ve tek tek atmaktır.

5. Bazı hacılar, güçleri yettiği halde meşakkat ve izdihamdan kaçmak için taş atmaya başkalarını vekil ederler.Oysa vekâlet verme olayı, hastalık ve benzerî durumlardaki âciz kimseler için câizdir.

7. VEDÂ TAVAFINDA YAPILAN HATALAR:

1. Bazı hacılar, Mina'dan ayrılarak Mekke'ye dönüş gününde cemreleri taşlamadan Kâbe'ye giderek Vedâ tavafını yaparlar, ardından da Mina'ya dönerek cemreleri taşlayıp oradan memleketlerine dönerler.Böylece son işleri Kâbe ile değil de cemrelerle olmuş olur. Oysa Peygamber *-sallallahu aleyhi ve sellem-* şöyle buyurmaktadır:

((لاَ يَنْفِرَنَّ أَحَدٌ حَتَّى يَكُونَ آخِرُ عَهْدِهِ بِالْبَيْتِ)) [رواه مسلم]

"Hiç kimse, son işi Kâbe ile olmadan (Kâbe'yi tavaf etmeden) **Mekke'den ayrılmasın."**[1]

Vedâ tavafı, hac ibâdetiyle ilgili her şey tamamlandıktan sonra ve yola çıkılmadan hemen önce yapılması gerekir.Hacı, Vedâ tavafından sonra -kısa bir sürenin dışında- Mekke'de beklemeden hemen ülkesine dönmesi gerekir.

---

[1] Müslim

2.Bazı hacılar, Vedâ tavafından sonra Kâbe'ye saygı gereği olduğunu iddiâ ederek, yüzlerini Kâbe'ye dönerek Mescid-i Haram'dan geri geri çıkarlar. Bu hareket, dînde yeri olmayan bir bid'attır.

3. Bazı hacılar, Vedâ tavafını bitirdikten sonra Mescid-i Haram'ın kapısında Kâbe'ye dönerek vedâ eden kimseler gibi duâ ederler ki, bu hareket de dînde yeri olmayan bir bid'attır.

8. MESCİD-İ NEBEVÎ'Yi ZİYÂRET SIRASINDA YAPILAN HATALAR:

1. Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem*-'in kabri ziyâret edilirken, bereket umarak duvar ve demir parmaklıklara el-yüz sürmek, pencerelere ip ve benzerî şeyler bağlamak. Bereket, Allah Teâlâ ve Elçisi Muhammed-*sallallahu aleyhi ve sellem*-'in meşrû kıldığı şeylerdedir, bid'atlarda değildir.

2. Medine'de Uhud dağında bulunan mağara ile Mekke'deki Hirâ ve Sevr mağaralarına giderek oralara bez bağlamak, buralarda Allah Teâlâ'nın izin vermediği şekilde duâ etmek ve oraları ziyâret etmek için meşakkatlere katlanmak.Bunların hepsi, temiz İslâm dîninde yeri olmayan bid'atlardır.

3. Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem*-'in hatırâsı diye iddiâ ettikleri devenin çöktüğü yer, yüzük kuyusu ve Hz. Osman kuyusu gibi yerleri ziyâret etmek ve bereket umarak bu yerlerden toprak almak.

4. Bakî kabristanı ile Uhud şehitliğinde yatanların kabirlerini ziyâret ederken ölülere yalvarıp yakarıp onlardan medet ummak, oralarda yatanlara yaklaşmak ve onlardan bereket ummak için kabirlere para atmak ki, bunlar çok büyük hatalardır.Âlimlerin dediği, Kur'an ve sünnetin de gösterdiği gibi bu hareket, büyük şirktir.Zirâ yalvarmak, kurban kesmek, adak adamak gibi ibâdetler, sadece Allah Teâlâ'ya yapılır.Ondan başkasına yapılamaz.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

﴿ وَمَآ أُمِرُوٓاْ إِلَّا لِيَعۡبُدُواْ ٱللَّهَ مُخۡلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ حُنَفَآءَ وَيُقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُؤۡتُواْ ٱلزَّكَوٰةَۚ وَذَٰلِكَ دِينُ ٱلۡقَيِّمَةِ ﴾ [سورة البينة الآية :٥]

""Halbuki onlara, (Tevrât ve İncil'de) **hanîfler olarak dîni O'na hâlis kılıp, yalnızca Allah'a ibâdet etmeleri, namazı** (dosdoğru) **kılmaları ve zekâtı** (hak edene) **vermeleri emrolunmuştu. İşte doğru dîn** (İslâm)**, budur."**[1]

---

[1] Beyyine Sûresi: 5

Başka bir âyette şöyle buyurmaktadır:

﴿وَأَنَّ ٱلْمَسَٰجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا۟ مَعَ ٱللَّهِ أَحَدًا﴾[سورة الجن الآية :١٨]

'"**Hiç şüphe yok ki mescidler, Allah'ındır.** (Mescidler, yalnızca Allah'a ibâdet etmek içindir).**O halde** (oralarda) **Allah ile birlikte hiç kimseye yalvarmayın** (Buralarda ibâdet ve duâyı,yalnızca O'na yapın ve O'ndan başkasına ibâdet etmeyin)**."[1]**

Allah Teâlâ'dan müslümanların hallerini düzeltmesini, onları dînlerinde bilgili kılmasını, bizi ve onları fitnelerin şaşırtmasından korumasını dileriz.

Şüphesiz ki O, duâları hakkıyla işiten ve kabul buyurandır.

[1] Cin Sûresi: 18

HAC VE UMRE YAPMAK, MESCİD-İ NEBEVÎ'Yİ ZİYÂRET ETMEK İSTEYENLERE BAZI TAVSİYELER:

HACININ YAPMASI GEREKEN ŞEYLER:

1. Bir an önce bütün günahlardan samimî bir şekilde tevbe etmeli, hac ve umre masrafını helâl maldan ayırmalıdır.

2. Dilini, yalandan, gıybetten, koğuculuktan ve insanlarla alay etmekten korumalıdır.

3. Hac ve umresini, Allah Teâlâ'nın rızâsı ve âhiret yurdunu elde etmek için yapmalı, başkalarına gösteriş yapmaktan, şöhretten ve övünmekten uzak durmalıdır.

4. Hac ve umresiyle ilgili sözlü ve fiilî işleri iyice öğrenmeli ve bilmediği meseleleri ilim ehline sormalıdır.

5. Hacı, mîkata geldiğinde ifrâd, temettu ve kıran hac çeşitlerinden herhangi birisine niyet etmekte serbesttir. Beraberinde kurbanını getirmeyen için en fazîletli hac, temettu haccıdır. Beraberinde kurbanını getiren için ise en fazîletli hac, kıran haccıdır.

6. Hastalık veya korku sebebiyle hac ibâdetini yapamayacağından endişe eden kimse: **"İhramdan çıkacağım yer, beni engelleyen yer olsun"** diye şart koşar.

7. Bülûğ çağına ermemiş kız ve erkek çocukların yaptıkları hac geçerlidir.Ancak çocuklukta yapılan hac, farz haccın yerine geçmez. İmkân buldukları zaman tekrar farz hac yapmaları gerekir.

8. İhramlının banyo yapabilir veya sadece başını yıkayabilir veyahut da gerektiğinde başını kaşıyabilir.

9. İhramlı bir kadın, kendisini yabancı erkeklerin görmesinden endişe ederse başörtüsünü yüzüne çekebilir.

10. Birçok ihramlı kadının başörtüleri yüzlerine yapışmasın diye peçelerinin altına sarık bağlamalarının dînde bir yeri yoktur.

11. İhramlının, ihrama girdiği ihram elbisesini yıkayıp tekrar giyebilir veya başka bir ihram elbisesiyle değiştirebilir.

12. İhramlı kimse, unutarak veya bilmeyerek dikişli bir elbise giyer veya başını örter veyahut da güzel koku sürünürse, kendisine bir cezâ gerekmez.

13. Temettu veya kıran haccı yapan kimse, Kâbe'ye geldiğinde, tavafa başlamadan önce telbiye getirmeyi bırakır.

14. Remel, Kudûm tavafının sadece ilk üç şavtında, Izdıbâ[1] ise tamamında yapılır ve erkeklere hastır, kadınlara has değildir.

15. Hacı, tavafta üç şavt mı yoksa dört şavt mı yaptığından tereddüt ederse, üç şavt yaptığını kabul edip üstünü tamamlar.Safa ve Merve arasında sa'y ederken de durum böyledir.

16. İzdiham nedeniyle tavafı Zemzem kuyusu ile Makam-ı İbrahim'in arkasından yapmakta bir sakınca yoktur.Çünkü Mescid-i Haram'ın, ister zemin katı olsun isterse üst katları olsun her tarafı tavaf alanıdır.

17. Kadının, süslenip güzel kokular sürünmesi ve tesettüre uymadan tavaf etmesi, çirkin olan şeylerdendir.

18. Kadın, ihrama girdikten sonra âdet görür veya loğusa olursa, temizlenene kadar Kâbe'yi tavaf edemez.

---

[1] **Izdıbâ:**İhramın üst kısmını, ortasını sağ omuzun altından geçirip uçlarını da sol omuzun üzerine atmak demektir.(Mütercim)

19. Kadın, dilediği elbiseyle ihrama girebilir.Fakat erkeklerin giyimine benzemekten ve süslerini göstermekten şiddetle kaçınmalı, fitneye sebep olmayan bir elbise giymelidir.

20. Hac ve umre dışındaki ibâdetlerde dille niyet etmek, sonradan dîne yerleştirilmiş bidattır. Bunu açıktan söylemek daha çirkindir.

21. Hac ve umre yapmak isteyen müslümanın mîkatı ihramsız geçmesi haramdır.

22. Hava yoluyla gelen hacı veya umreci, mîkatın hizâsına geldiğinde ihrama girer.Uçakta uykuya kalmaktan ya da unutmaktan endişe ederse, mîkatın hizâsına gelmeden önce hazırlık yaparak ihrama girmesinde bir sakınca yoktur.

23. Bazı insanların, hac farîzasını yaptıktan sonra **Ten'im** veya **Ci'rane** mescidine gidip oradan ihrama girerek birkaç defa umre yapmasının hiçbir delîli yoktur.

24. Hacı,Terviye günü Mekke'de ikâmet ettiği yerden ihrama girer.Birçok kimsenin yaptığı gibi, Mekke'de veya

Altınoluk'un yanında ihrama girmesi gerekmez.Mina'ya giderken de Kâbe'ye vedâ etmez.

25. Zilhicce'nin 9. günü güneş doğduktan sonra Mina'dan Arafat'a hareket edilmesi daha fazîletlidir.

26. Güneş batmadan önce Arafat'tan ayrılmak câiz değildir.Güneş battıktan sonra da Arafat'tan sükûnet ve vakar içerisinde ayrılmak gerekir.

27. Müzdelife'ye ister akşam namazı vaktinde, isterse yatsı namazı vaktinde varılsın, akşam namazıyla yatsı namazı birlikte kılınır.

28. Cemrelere atılacak taşlar, herhangi bir yerden alınabilir.Müzdelife'den almak şart değildir.

29. Cemrelere atılacak taşları yıkamak, müstehap değildir.Çünkü Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-* ile ashâbından böyle bir şey naklolunmamıştır.

30. Kadın ve çocuk gibi âcizlerin, gecenin sonuna doğru Müzdelife'den Mina'ya gitmeleri câizdir.

31. Hacı, bayram günü Mina'ya geldiğinde, Akabe cemresine taş atmadan önce telbiye getirmeyi bırakır.

32. Taşların atılan yerde kalması şart değildir, oraya düşmesi yeterlidir.

33. Kurban kesme zamanı, âlimlerin en doğru olan görüşüne göre, Teşrik günlerinin başından 3. günü güneş batımına kadar sürer.

34. Farz tavaf, haccın rükünlerindendir ki yerine getirilmedikçe hac farîzası tamam olmaz.Ayrıca farz tavafı erteleyip Teşrik günlerinden sonra yapmak da câizdir.

35. Hac ile umreyi birleştiren yani kıran haccı yapan kimseye, sadece bir sa'y yeterlidir. İfrâd haccı yapan için de durum böyledir.

36. Hacının, bayram günü işlerini şu sıraya göre yapması daha fazîletlidir:

a) Akabe cemresine yedi taş atar.

b) Kurbanını keser.

b) Saçlarını ya kazıtır, ya da kısaltır.

c) İfâda tavafını (farz tavafı) yapar.

d) Safa ve Merve arasında sa'y eder.

Bu sayılan işlerden bazısını öne almasında, bazısını da sonraya bırakmasında bir sakınca yoktur.

37. İhramlının, yasak olan şeylerin kendisine tekrar helâl olabilmesi için yapması gereken işler şunlardır:

a) Akabe cemresine yedi taş atmak.

b) Saçları kökünden kazıtmak veya kısaltmak.

c) İfâda tavafını yapmak.

d) İfâda tavafından sonra Safa ve Merve arasında sa'y etmek.

38. Bayramın 3. günü acele etmek isteyen, 3. günü güneş batmadan önce Mina'dan ayrılması gerekir.

39. Taş atamayacak durumda olan çocuğun velisi, önce kendisinin, sonra da çocuğun yerine taş atar.

40. Hastalık, yaşlılık ve bunun gibi taş atamayacak durumdaki kimsenin, taş atması için başkasını kendisinin yerine vekil tayin edebillir.

41. Vekilin, her cemreye önce kendisi, sonra da vekil olduğu şahıs için aynı yerden taş atabilir.

42. Mekke halkından olmayıp temettu veya kıran haccı yapanın bir kurban kesmesi gerekir.Kurban, koyun veya keçi olduğu gibi deve veya sığırın yedide biri de olur.

43. Temettu veya kıran haccı yapan, ancak kurban kesemeyen hacının, 3 günü hacda, 7 günü de evine döndükten sonra toplam 10 gün oruç tutması gerekir.

44. Hacının hacdaki üç günlük orucu, Arafat'ta oruçlu olmaması için, Arefe gününden önce tutması daha fazîletlidir.Fakat Arefe gününden önce tutamazsa, bayramın 2. 3. ve 4. günlerinde tutabilir.

45. 3 günlük orucu, ara vermeden tutabileceği gibi, ayrı ayrı da tutabilir.Fakat 3 günlük orucu, Teşrik günlerinden sonraya bırakmamak gerekir.Yine, 7 günlük orucu ara vermeden tutabileceği gibi, aralıklarla da tutabilir.

46. Âdet ve lohusa halindeki kadınların dışındaki her hacının Vedâ tavafını yapması gerekir.

47. İster hacdan önce, ister hacdan sonra, isterse senenin herhangi bir vaktinde Mescid-i Nebevî'yi ziyâret etmek sünnettir.

48. Mescid- Nebevî'yi ziyâret edenin, ilk önce mescidin herhangi bir yerinde iki rekât mescidi selamlama namazı kılması sünnettir.Ravzâ-i Şerîfe'de kılması daha fazîletlidir.

49. (Sadece ziyâret etmek için sefere çıkmamak şartıyla) Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem*-'in kabriyle diğer kabirleri ziyâret etmek, yalnızca erkekler için meşrûdur, kadınlar için meşrû değildir.

50. Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem*-'in odasına el-yüz sürerek öpmek veya çevresinde tavaf etmek, çirkin bir bid'attır.Bu ümmetin ilk müslümanlarından böyle birşey nakledilmemiştir.Bu tavafla, Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem*-'e yaklaşmayı kastederse, bu büyük şirktir.

51. Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem*-'den ihtiyacını gidermesini veya kendisini belâlardan kurtarmasını dilemesi, hiç kimseye câiz değildir. Çünkü bu, Allah'a ortak koşmaktır.

52. Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem*-'in kabrindeki hayatı, berzah hayatıdır.Ölümünden önceki hayatı gibi değildir.Bu hayatın keyfiyyetini Allah'tan başka hiç kimse bilemez.

53. Mescid-i Nebevî'yi ziyâret eden bazı kimselerin, Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem*-'in kabrinin yanında kıbleye değil de kabre yönelerek ellerini kaldırıp duâ etmeleri, dîne sonradan yerleştirilmiş bid'atlardandır.

54. Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem*-'in kabrini ziyâret etmek, bazı câhillerin zannettiği gibi, haccın farz veya şartlarından değildir.

55. Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem*-'in kabrini ziyâret etmek amacıyla sefere çıkmanın meşrû olduğunu söyleyenlerin delîl olarak gösterdikleri hadîsler, ya senedleri zayıf ya da uydurma hadîslerdir.

ARAFAT, MEŞ'AR-İ HARAM VE BAŞKA YERLERDE YAPILMASI UYGUN OLAN DUALAR:

((اَللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ فِي دِيْنِي، وَدُنْيَايَ، وَأَهْلِي، وَمَالِي))

"Allahım!Senden dînim, dünyam, âilem ve malımda sağlık ve âfiyet içerisinde yaşamayı dilerim."

((اَللَّهُمَّ اسْتُرْ عَوْرَاتِي، وَآمِنْ رَوْعَاتِي، اللَّهُمَّ احْفَظْنِي مِنْ بَيْنِ يَدَيَّ، وَمِنْ خَلْفِي، وَعَنْ يَمِينِي، وَعَنْ شِمَالِي، وَمِنْ فَوْقِي، وَأَعُوذُ بِعَظَمَتِكَ أَنْ أُغْتَالَ مِنْ تَحْتِي))

"Allahım! Ayıplarımı örterek beni korktuklarımdan emîn eyle.Allahım! Beni önümden, arkamdan, sağımdan, solumdan ve üstümden koru.Altımdan gelebilecek tüm kötülüklerden sana sığınırım."

((اَللَّهُمَّ عَافِنِي فِي بَدَنِي، اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي سَمْعِي، اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي بَصَرِي، لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ))

"Allahım!Bedenime,kulağıma ve gözüme sıhhat ver. Senden başka ibâdete lâyık hiçbir ilâh yoktur."

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكُفْرِ، وَالْفَقْرِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ))

"Allahım! Küfür ve fakirlikten, kabir azabından sana sığınırım.Senden başka ibâdete lâyık hiçbir ilâh yoktur."

((اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِي لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ، خَلَقْتَنِي وَأَنَا عَبْدُكَ، وَأَنَا عَلَى عَهْدِكَ، وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ، أَبُوءُ لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ، وَأَبُوءُ لَكَ بِذَنْبِي فَاغْفِرْ لِي فَإِنَّهُ لاَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلاَّ أَنْتَ))

"Allahım! Sen Rabbimsin. Senden başka ibâdete lâyık hiçbir ilâh yoktur.Beni, sen yarattın.Ben, senin kulunum.Gücüm yettiğince sana verdiğim kulluk sözü üzereyim. Yaptıklarımın şerrinden sana sığınırım.Bana olan nimetlerini, bu nimetlere karşı olan günah ve kusurlarımı itiraf edip senden beni bağışlamanı dilerim.Çünkü senden başka günahları bağışlayacak hiç kimse yoktur."

((َللَّهُمَّ إِنِّـي أَعُـوذُ بِـكَ مِـنَ الْهَـمِّ، وَالْحُـزْنِ، وَأَعُـوذُ بِـكَ مِنَ الْعَجْزِ، وَالْكَسَلِ، وَمِنَ الْبُخْلِ، والْجُبْنِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ غَلَبَةِ الدَّيْنِ، وَقَهْرِ الرِّجَالِ))

"Allahım! Keder ve üzüntüden, âcizlik ve tembellikten, cimrilik ve korkaklıktan, borç altında ezilmekten ve düşmanların bana gâlip gelmesinden sana sığınırım."

((اَللَّهُمَّ اجْعَلْ أَوَّلَ هَـذَا الْيَـوْمِ صَـلاَحاً ، وَأَوْسَـطَهُ فَلاَحـاً ، وَآخِرَهُ نَجَاحاً ، وَأَسْـأَلُكَ خَيْـرَيِ الـدُّنْيَا وَالْآخِـرَةِ، يَـا أَرْحَـمَ الرَّحِمِيْنَ))

"Allahım!Bu günün başlangıcını salâh, ortasını felâh, sonunu da başarı kıl.Ey merhametlilerin en merhametlisi! Senden dünya ve âhirette bana iyilikler vermeni dilerim."

((اَللَّهُمَّ إِنِّي أسـألك الرِّضَـى بَعْدَ الْقَضَـاءِ، وَبَـرَدَ الْعَيْشِ بَعْدَ الْمَوْتِ، وَلَذَّةَ النَّظَرِ إِلَى وَجْهِكَ الكَرِيْمَ، وَالشَّوْقَ إِلَى لِقَائِكَ فِي غَيْرِ ضَرَّاءَ مُضِرَّةٍ، وَلاَ فِتْنَةٍ مُضِلَّةٍ، وَأَعُـوذُ بِكَ أَنْ أَظْلِمَ أَوْ أُظْلَـم أَوْ أَعْتَـدِيَ أَوْ يُعْتَـدَى عَلَـيَّ، أَوْ أَكْتَسِـبَ خَطِيئَـةً أَوْ ذَنْباً لاَ تَغْفِرهُ وَأَعُوذُ بِكَ أَنْ أُرَدَّ إِلَى أَرْذَلِ الْعُمُرِ))

"Allahım!Senden kazâya rızâ göstermeyi, ölümden sonra rahat hayatla kerîm vechine bakma lezzetini dilerim. Kötülerin ve insanı yoldan çıkaran azgınların, beni senin nimetlerinden yoksun bırakmalarından önce sana kavuşmayı dilerim.Zulmetmekten veya zulme uğramaktan, haksızlık yapmaktan veya haksızlığa uğramaktan, herhangi bir günah işlemekten veya affetmeyeğin bir günahı işlemekten sana sığınırım.Allahım!Ömrün en kötüsüne mâruz bırakılmaktan sana sığınırım."

((اللَّهُمَّ اهْدِنِي لِأَحْسَنِ الْأَعْمَالِ وَالْأَخْلاَقِ، لاَ يَهْدِي لِأَحْسَنِهَا إِلاَّ أَنْتَ، وَاصْرِفْ عَنِّي سَيِّئَهَا، لاَ يَصْرِفُ عَنِّي سَيِّئَهَا إِلاَّ أَنْتَ))

"Allahım!Beni en güzel amel ve ahlâka ilet. Çünkü senden başka güzel amel ve ahlâka iletecek hiç kimse yoktur.Beni kötü amel ve ahlâktan uzak tut.Çünkü senden başka kötü ahlâktan uzaklaştıracak hiç kimse yoktur."

((اَللَّهُمَّ أَصْلِحْ لِي دِيْنِي، وَوَسِّعْ لِي فِي دَارِي، وَبَارِكْ لِي فِي رِزْقِي))

"Allahım! Dînimi islâh eyle. Evimi genişletip rızkımı bereketlendir."

((اَللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْقَسْوَةِ وَالْغَفْلَةِ وَالذِّلَّةِ وَالْمَسْكَنَةِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكُفْرِ وَالْفُسُوقِ وَالشِّقَاقِ وَالنِّفَاقِ وَالسُّمْعَةِ وَالرِّيَاءِ))

"Allahım!Katı kalplilikten, gafletten, zillet ve yoksul-luktan sana sığınırım.Küfürden, her türlü günahtan, ayrılığa düşmekten ve göste-rişten sana sığınırım."

((أَعُوذُ بِكَ مِنَ الصَّمَمِ وَالْبَكَمِ وَالْجُذَامِ وَسَيِّءِ الْأَسْقَامِ))

"Sağır ve dilsiz kalmaktan, cüzzam ve her türlü kötü hastalıklardan sana sığınırım."

((اَللَّهُمَّ آتِ نَفْسِي تَقْوَاهَا، وَزَكِّهَا أَنْتَ خَيْرُ مَنْ زَكَّاهَا، أَنْتَ وَلِيُّهَا وَمَوْلاَهَا))

"Allahım! Nefsime senin korkunu ver.Onu (her türlü maddî ve mânevî pisliklerden) **temizle. Nefsi en iyi temizleyen sensin.Nefsimin sâhibi ve efendisi sensin."**

((اَللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عِلْمٍ لاَ يَنْفَعُ، وَقَلْبٍ لاَ يَخْشَعُ، وَنَفْسٍ لاَ تَشْبَعُ، وَدَعْوَةٍ لاَ يُسْتَجَابُ لَهَا))

"Allahım!Faydasız ilimden, huşû duymayan kalpten, doymayan nefisten ve kabul olunmayan duâdan sana sığınırım."

((اَللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا عَمِلْتُ وَمِنْ شَرِّ مَا لَمْ أَعْمَلْ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا عَلِمْتُ وَمِنْ شَرِّ مَا لَمْ أَعْلَمْ))

"Allahım! İşlediğim ve işlemediğim, bildiğim ve bilmediğim şeylerin kötülüklerinden sana sığınırım."

((اَللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ زَوَالِ نِعْمَتِكَ، وَتَحَوُّلِ عَافِيَتِكَ، وَفُجَاءَةِ نِقْمَتِكَ، وَجَمِيعِ سَخَطِكَ))

"Allahım! Üzerimdeki nimetinin gitmesinden, sıhhatimin bozulmasından, ansızın gelebilecek belândan ve her türlü gazâbından sana sığınırım."

((اَللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَدْمِ وَالتَّرَدِّي، وَمِنَ الْغَرقِ وَالْحَرْقِ وَالْهَرَمِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ أَنْ يَتَخَبَّطَنِي الشَّيْطَانُ عِنْدَ الْمَوْتِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ أَنْ أَمُوتَ لَدِيغاً، وَ أَعُوذُ بِكَ مِنْ طَمَعٍ يَهْدِي إِلَى طَبْعٍ))

"Allahım!Yıkıntı altında kalmaktan, düşmekten, boğulmaktan, yangında yanmaktan ve yaşlılıktan sana sığınırım.Ölüm anında şeytanın beni şaşırtmasından sana sığınırım.Yılan ve akrep gibi hayvanlar tarafından sokularak ölmekten, kalbin mühürlenmesine sebep olabilecek açgözlülükten sana sığınırım."

((اَللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ مُنْكَرَاتِ الْأَخْلاَقِ وَالْأَعْمَالِ وَالْأَهْوَاءِ وَالْأَدْوَاءِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ غَلَبَةِ الدَّيْنِ، وَقَهْرِ الْعَدُوِّ، وَشَمَاتَةِ الْأَعْدَاءِ))

"Allahım! Kötü ahlâk ve amellerden, heves ve hastalıklardan sana sığınırım.Borç altında ezilmekten, başıma gelen belâ yüzünden düşmanların bana gülmelerinden sana sığınırım."

((اَللَّهُمَّ أَصْلِحْ لِي دِينِي الَّذِي هُوَ عِصْمَةُ أَمْرِي وَأَصْلِحْ لِي دُنْيَايَ الَّتِي فِيهَا مَعَاشِي وَأَصْلِحْ لِي آخِرَتِي الَّتي فِيهَا مَعَادِي وَاجْعَلِ الحيَاةَ زِيادةً لِي فِي كُلِّ خَيْرٍ وَالْمَوتَ راحةً لِي مِنْ كُلِّ شَرٍّ ربِّ أَعنِّي وَلا تُعِنْ عَلَّي وَانْصُرْنِي وَلاَ تَنْصُرْ عَلَيَّ وَاهْدِنِي وَيَسِّرِ الْهُدَي لِيَ))

"Allahım! Her işimin koruyucusu olan dînimi ıslâh eyle.Geçim yerim olan dünyam ile ölümden sonra varacağım yer olan âhiretimi ıslâh eyle.Hayatı, her hayırlı işte bana vesîle kıl.Ölümü de benim için her türlü kötülükten rahata kavuşturacak vesîle kıl.Rabbim!Bana yardım et. Beni ezme, ezdirme.Bana yardım et.Beni yenilgiye uğratma. Bana doğru yolu göster ve doğru yolda yürümemi kolaylaştır."

((اَللَّهُمَّ اجْعَلْنِي ذَكَّاراً لَكَ، شَكَّاراً لَكَ، مِطْوَاعاً لَكَ، مُخْبِتًا إِلَيْكَ، أَوَّاهًا مُنِيْباً ، رَبِّ تَقَبَّلْ تَوْبَتِي، وَاغْسِلْ حَوْبَتِي، وَأَجِبْ دَعْوَتِي، وَثَبِّتْ حُجَّتِي، وَاهْدِ قَلْبِي، وَسَدِّدْ لِسَانِي، وَاسْلُلْ سَخِيمَةَ صَدْرِي))

“Allahım! Beni, seni sürekli anan, sana çokça şükreden, sana itaat edip boyun eğen, sana yalvaran bir kul eyle.Rabbim!Tevbemi kabul eyle.Beni günahlarımdan arındır. Duâmı kabul et.Huccetimi sağlam kıl.Kalbimi sana yönelt. Dilimi düzelt.Gönlümü aydınlat.”

((اَللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الثَّبَاتَ فِي الأَمْرِ، وَالْعَزِيمَةَ عَلَى الرُّشْدِ، وَأَسْأَلُكَ شُكْرَ نِعْمَتِكَ، وَحُسْنَ عِبَادَتِكَ، وَأَسْأَلُكَ قَلْباً سَلِيماً، وَلِسَاناً صَادِقاً، وَأَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِ مَا تَعْلَمُ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا تَعْلَمُ، وَأَسْتَغْفِرُكَ لِمَا تَعْلَمُ، إِنَّكَ عَلاَّمُ الغُيُوبِ))

“Allahım! Senden işimde sebât, doğru yolda kararlılık, nimetine şükretmeyi, sana güzel ibâdet etmeyi, selîm kalp, doğru konuşan dil dilerim.Senden, bildiğin iyilikleri dilerim.Bildiğin günahların şerrinden sana sığınırım.Beni bağışlamanı dilerim.Çünkü sen, gizlileri çok iyi bilensin.”

((اللَّهُمَّ أَلْهِمْنِي رُشْدِي وَأَعِذْنِي مِنْ شَرِّ نَفْسِي اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ وَتَرْكَ الْمُنْكَرَاتِ وَحُبَّ الْمَسَاكِينِ وَأَنْ تَغْفِرَ لِي وَتَرْحَمَنِي وَإِذَا أَرَدْتَ بِعِبَادِكَ فِتْنَةً ، فَتَوَفَّنِي إِلَيْكَ غَيْرَ مَفْتُونٍ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ حُبَّكَ وَحُبَّ مَنْ يُحِبُّكَ وَحُبَّ كُلِّ عَمَلٍ يُقَرِّبُنِي إِلَى حُبِّكَ))

"Allahım! Bana düşünce olgunluğu ver.Beni nefsimin şerrinden koru.Allahım!Senden hayırlı işler yapmayı, kötülükleri bırakmayı, yoksulları sevmeyi dilerim.Beni bağışlayıp bana acımanı dilerim.Kullarını imtihan etmek istediğinde, canımı senin yolundan şaşırmamış olarak al. Allahım! Senden, seni ve seni sevenleri sevmeyi ve beni sana yaklaştıracak işleri sevmeyi dilerim."

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ الْمَسْأَلَةِ وَخَيْرَ الدُّعَاءِ وَخَيْرَ النَّجَاحِ وَخَيْرَ الثَّوَابِ وَثَبِّتْنِي وثَقِّلْ مَوَازِينِي وَحَقِّقْ إِيمَانِي وَارْفَعْ دَرَجَتِي وَتَقَبَّلْ صَلاَتِي وَعِبَادَاتِي وَاغْفِرْ خَطِيئَاتِي، وَأَسْأَلُكَ الدَّرَجَاتِ الْعُلَى مِنَ الْجَنَّةِ))

"Allahım!Senden hayırlı istek ve duâda bulunmayı, başarılı olmayı ve güzel bir mükâfat dilerim.Allahım! Ayaklarımı doğru yolda sâbit kıl.Sevaplarımı mîzânda ağırlaştır. Îmânımı gerçekleştir.Cennetteki makamımı yükselt.Namaz ve ibâdetlerimi kabul eyle.Günahlarımı bağışla.Senden cennetin yüce derecelerine ermeyi dilerim."

((اَللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُك فَوَاتِحَ الْخَيْرِ وَخَوَاتِمَهُ وَجَوَامِعَه وَأَوَّلَهُ وآخِرَهُ وظَاهِرَهُ وَبَاطِنَهُ وَالدَّرَجَاتِ العُلَى مِنَ الجَنَّة))

"Allahım! Senden hayırların başlangıcıyla sonunu açık ve gizlisini vermeyi, cennetin yüce derecelerine ermeyi dilerim."

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُك أَنْ تَرْفَعَ ذِكْرِي، وَتَضَعَ وِزْرِي، وَتُطَهِّرَ قَلْبِي، وَ تُحَصِّنَ فَرْجِي، وَتَغْفِرِ لِي ذُنُوبِي ، أَسْأَلُكَ الدَّرَجَاتِ الْعُلَى مِنَ الجَنَّةِ))

"Allahım! Senden adımı yüceltmeni, günahlarımı bağışlamanı, kalbimi (kötülüklerden) **temizlemeni, ırzımı korumanı ve günahlarımı bağışlamanı dilerim.Senden cennetin yüce derecelerine ermeyi dilerim."**

((اَللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ أَنْ تُبَارِكَ فِي سَمْعِي وَفِي بَصَرِي وَفِي خَلْقِي وَفِي خُلُقِي وَفِي أَهْلِي وَفِي مَحْيَايَ وَفِي عَمَلِي وَتَقَبَّلْ حَسَنَاتِي وَأَسْأَلُكَ الدَّرَجَاتِ الْعُلَى مِنَ الجَنَّةِ))

"Allahım!Senden gözüme, yaradılışıma, ahlâkıma, âileme,hayatıma ve işime bereketler vermeni, sevaplarımı kabul etmeni dilerim."

((اَللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ جَهْدِ الْبَلاءِ ودَرَكِ الشَّقَاءِ وَسُوءِ القَضَاءِ وَشَمَاتَةِ الْأَعْدَاءِ))

"Allahım! Belânın sıkıştırmasından, bedbahtlık ve kötü kazadan, düşmanların benimle alay etmelerinden sana sığınırım."

((اَللَّهُمَّ مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ ثَبِّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ اَللَّهُمَّ مُصَرِّفَ القُلُوبِ صَرِّفْ قُلُوبَنَا عَلَى طَاعَتِكَ))

"Ey kalpleri çekip çeviren Allahım!Kalbimi senin dînin üzerine sâbit kıl.Ey kalpleri çekip çeviren Allahım! Kalplerimizi sana itaate dönder."

((اَللَّهُمَّ زِدْنَا وَلاَ تَنْقُصْنَا وَأَكْرِمْنَا وَلاَ تُهِنَّا وَأَعْطِنَا وَلاَ تَحْرِمْنَا وَآثِرْنَا وَلاَ تُؤْثِرْ عَلَيْنَا))

"Allahım! Sevabımızı arttır, eksiltme. Bize ikrâm eyle. Bizi alçaltma.Bize ihsân eyle,bizi yoksun bırakma.Bizi üstün kıl. Bizi ezdirme ve yenik düşürme."

((اَللَّهُمَّ أَحْسِنْ عَاقِبَتَنَا فِي الأُمُورِ كُلِّهَا وَأَجِرْنَا مِنْ خِزْيِ الدُّنْيَا وَعَذَابِ الآخِرَةِ))

"Allahım! Her bakımdan sonumuzu güzel eyle. Bizi dünya ve âhirette perişan olmaktan koru."

((اَللَّهُمَّ اقْسِمْ لَنَا مِنْ خَشْيَتِكَ مَا تَحُولُ بِهِ بَيْنَنَا وَبَيْنَ مَعْصِيَتِكَ وَمِنْ طَاعَتِكَ مَا تُبَلِّغُنَا بِهِ جَنَّتَكَ وَمِنَ الْيَقِينِ مَا تُهَوِّنُ بِهِ عَلَيْنَا مَصَائِبَ الدُّنْيَا وَمَتِّعْنَا بِأَسْمَاعِنَا وَأَبْصَارِنَا وَقُوَّاتِنَا مَا أَحْيَيْتَنَا وَاجْعَلْهَا الْوَارِثَ مِنَّا وَاجْعَلْ ثَأْرَنَا عَلَى مَنْ ظَلَمَنَا وَانْصُرْنَا عَلَى مَنْ عَادَانَا وَلاَ تَجْعَلِ الدُّنْيَا أَكْبَرَ هَمِّنَا وَلاَ مَبْلَغَ عِلْمِنَا ولا تَجْعَلْ مُصِيبَتَنَا فِي دِينِنَا وَلاَ تُسَلِّطْ عَلَيْنَا مَنْ لاَ يَخَافُكَ وَلاَ يَرْحَمُنَا))

“Allahım!Bize senden korkmayı ihsan eyle ki günah işlememize engel olsun.Bizi cennetine iletecek hayırlı işler yapmamızı ihsan eyle. Bize dünya kederlerini unutturacak yakîn derecesine ermeyi ihsan eyle.Bizi yaşattığın sürece kulaklarımızdan,gözlerimizden,güçlerimizden yararlanmayı ihsan eyle.Bizi dâima sağlık içinde bulundur.Bize zulmedenden öcümüzü al, bize düşmanlık edene karşı bizi muzaffer kıl.Dünyayı en çok düşündüğümüz bir varlık ve ilmimizin tek gâyesi hâline getirme.Dînimiz hususunda eksiklerimiz sebebiyle bizi belâlarla karşı karşıya bırakma. İşlediğimiz günahlar sebebiyle senden korkmayan ve bize acımayan kimseleri başımıza hükümran kılma.”

((اَللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مُوجِبَاتِ رَحْمَتِكَ وَعَزَائِمَ مَغْفِرَتِكَ وَالغَنِيمَةَ مِنْ كُلِّ بِرٍّ وَالسَّلاَمَةَ مِنْ كُلِّ إِثْمٍ وَالْفَوْزَ بِالجَنَّةِ وَالنَّجَاةَ مِنَ النَّارِ))

“Allahım! Senden rahmetini gerektiren şeylerle bağışlanmayı gerektiren kararlarını, her türlü iyiliklerden istifâde etmeyi ve günahlardan da uzaklaşmayı, cenneti kazanmayı ve cehennemden kurtulmayı dilerim.”

((اَللَّهُمَّ لاَ تَدَعْ لَنَا ذَنْبًا إِلاَّ غَفَرْتَهُ وَلاَ عَيْباً إِلاَّسَتَرْتَهُ وَلاَ هَمًّا إِلاَّ فَرَّجْتَهُ وَلاَ دَيْناً إِلاَّ قَضَيْتَهُ وَلاَ حَاجَةً مِنْ حَوائِجِ الدُّنْياَ وَالآخِرَةِ هِيَ لَكَ رِضىً وَلَنَا صَلاَحٌ إِلاَّ قَضَيْتَهَا يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ))

“Allahım! Bizim için bağışlamadığın bir günah, örtmediğin bir ayıp, sevince çevirmediğin bir keder, ödemediğin bir borç, senin hoşnut olduğun, bizim de yararımıza olan, dünya ve âhiret ihtiyaçlarımızdan vermediğin bir şey bırakma ey merhametlilerin en merhametlisi!”

((اَللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِكَ تَهْدِي بِهَا قَلْبِي وَتَجْمَعُ بِهَا أَمْرِي وَتَلُمُّ بِهَا شَعْثِي وَتَحْفَظُ بِهَا غَائِبِي وَتَرْفَعُ بِهَا شَاهِدِي وَتُبَيِّضَ بِهَا وَجْهِي وَتُزَكِّي بِهَا عَمَلِي وَتُلْهِمُنِي بِهَا رُشْدِي وَتَرُدُّ بِهَا الْفِتَنَ عَنِّي وتَعْصِمُنِي بِهَا مِنْ كُلِّ سُوءٍ))

“Allahım! Senden kalbimi doğru yola iletecek, işlerimi derleyip toparlayacak, perişanlığımı düzeltecek, âhiretimi koruyacak, dünyamı yükseltecek, kıyâmet günü yüzümü ağartacak, bana olgunluğumu bağışlayacak, benden belâları uzaklaştıracak ve beni her türlü kötülükten koruyacak olan rahmetini dilerim.”

((اَللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْفَوْزَ يَوْمَ الْقَضَاءِ وَعَيْشَ السُّعَدَاءِ ومَنْزِلَ الشُّهَدَاءِ وَمُرَافَقَةَ الأَنْبِيَاءِ وَالنَّصْرَ عَلَىالأَعْدَاء))

"Allahım!Senden kıyâmet günü cennetini kazanmayı, mutluların yaşamına, şehitlerin makamına ermeyi, peygamberlere arkadaş olmayı ve düşmanlara gâlip gelmeyi dilerim."

((اَللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ صِحَّةً فِي إِيمَانٍ وَإِيمَاناً فِي حُسْنِ خُلُقٍ وَنَجَاحاً يَتْبَعُهُ فَلاَحٌ وَرَحْمَةً مِنْكَ وَعَافِيَةً مِنْكَ وَمَغْفِرَةً مِنْكَ وَرِضْوَانًا))

"Allahım!Senden doğru îmân, güzel ahlâk, sonu kurtuluşla bitecek olan başarı ve katından rahmet, âfiyet, mağfiret ve rızâ dilerim."

((اَللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الصِّحَّةَ وَالْعِفَّةَ وَحُسْنَ الخُلُقِ وَالرِّضَاءَ بِالْقَدَرِ))

"Allahım!Senden sıhhat, iffet, güzel ahlâk ve kadere rızâ dilerim."

((اَللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي وَمِنْ شَرِّ كُلِّ دَابَةٍ أَنْتَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا إِنَّ رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ))

"Allahım! Nefsimin kötülüklerinden, perçeminden tuttuğun her canlının şerrinden sana sığınırım.Şüphesiz ki Rabbim dosdoğru bir yol üzeredir."

((اَللَّهُمَّ إِنَّكَ تَسْمَعُ كَلاَمِي وَتَرَى مَكَانِي وَتَعْلَمُ سِرِّي وَعَلاَنِيَتِي وَلاَ يَخْفَىعَلَيْكَ شَيْءٌ مِنْ أَمْرِي وَأَنَا الْبَائِسُ الْفَقِيرُ وَالْمُسْتَغِيثُ الْمُسْتَجِيرُ وَالوَجِلُ الْمُشْفِقُ الْمُقِرُّ الْمُعْتَرِفُ إِلَيْكَ بِذَنْبِهِ أَسْأَلُكَ مَسْأَلَةَ الْمِسْكِينِ وَأَبْتَهِلُ إِلَيْكَ إِبْتِهَالَ الْمُذْنِبِ الذَّلِيلِ وَأَدْعُوكَ دُعَاءَ الْخَائِفِ الضَّرِيرِ دُعَاءَ مَنْ خَضَعَتْ لَكَ رَقَبَتُهُ وَذَلَّ لَكَ جِسْمُهُ وَرَغِمَ لَكَ أَنْفُهُ))

"Allahım! Sen sözümü duyan, yerimi gören, gizlimi ve açığımı bilensin.Hiçbir işim sana saklı kalmaz.Ben ise affına muhtaç,senden yardım ve imdat dileyen,huzurunda titreyerek günahlarını itiraf eden zavallı bir kulum.Sana, zavallı ve günahlarını itiraf eden,boynu bükük kulun olarak yalvarıp huzurunda boynunu eğen, vûcudunu senin rızân için zelîl kılan bir kul gibi çaresiz olarak duâ ediyorum."

صَلَّى اللّٰهُ عَلَىٰ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَىٰ آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ

“Allah, Efendimiz Muhammed’e, âline ve ashâbına salât ve selâm eylesin.”

İÇİNDEKİLER